

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Milletlerarası Özel Hukuk
Pratik Çalışma
(18.12.2018)

(Yargıtay 11. HD'nin., E.2014/7089, K.2014/11026, T.10.06.2014 tarihli kararından esinlenilmiştir.)

“...Davacı vekili, davalılar tarafından Almanya’da yüksek faiz garantisi ve paraların her istediği an geri çekilebileceği sözü verilerek adeta bir banka gibi binlerce insandan kendi konutlarında ve işyerlerinde yaptıkları tanıtımlarda mevduat toplandığını, müvekkilinin de davalı şirket ve çalışanları tarafından verilen bu garantilere inanarak davalı şirkete 9.600 DM tutarında bir yatırım yaptığını, müvekkilinin yatırdığı parayı çekmek istediğinde paranın iade edilmediğini, davanın davalı şirket adına yurt dışında yapılan para toplama faaliyetine ilişkin olup bu nedenle milletlerarası niteliğe sahip olduğunu, açılan davanın bir yanı ile haksız fiile dayanan tazminat davası olup Alman Hukuku’nun uygulanması gerektiğini, yürütülen faaliyetlerin Alman kanunlarına aykırı olduğunu, davalı şirket ve yetkilileri tarafından yürütülen faaliyetlerin usulsüz olduğu resmi kurumlar tarafından yayınlanan belgeler ile sabit olduğunu, davalı şirket yönetim kurulu başkanı Alman vatandaşı davalı H’nin de davacının zararından doğrudan doğruya kendi malvarlığı ile sorumlu olduğunu, ileri sürerek 12.147,31 TL’nin tahsilini, talep ve dava etmiştir.

... Davalılar vekili ise, taraflar arasında sözleşme ilişkisinin bulunduğunu, şirketin Türk hukukuna göre işlem ehliyetinin bulunmadığını ayrıca iddialar hakkında Alman kanunlar ihtilafı kurallarının uygulanması gerektiğini, kaldı ki uyumsuzluğa Alman hukuku uygulanacak olsa bile talebin 3 yıllık zamanaşımına uğradığını savunarak davanın reddini talep etmiştir...”

Sorular

1. Davacının iddia ettiği üzere mahkemece uyumsuzluğa Alman hukukunun uygulanması gerektiğine karar verilirse, bu hukukun temini için hâkimin sahip olduğu imkânlar nelerdir?
2. Türk vatandaşı davacıyla, yatırım işlemlerinin fiilen Berlin’den idare edildiği ancak esas merkezi İstanbul’da bulunan davalı şirket arasındaki hukuki işlemin ehliyet yönünden geçerliliği hangi hukuka göre tespit edilecektir?
3. Davalı şirketin yönetim kurulu başkanı (H)’nin yürütülen işlemler bakımından işlem ehliyetinin bulunup bulunmadığı iddiası hangi hukuka göre belirlenecektir?
4. Taraflar arasındaki hukuki işlemin şekil yönünden geçerli olup olmadığı hangi hukuka göre belirlenecektir?
5. Davacının tazminat talebinin Alman hukukuna göre haksız fiil Türk hukukuna göre sözleşme ilişkisine tabi olacağı meselesi ne türden bir uyumsuzluktur ve bunun çözüm yöntemi nedir?
6. Uyumsuzluğa uygulanacak hukuk olarak Alman hukuku tespit edildikten sonra, hâkim bu hukukun hangi kanuni düzenlemesini dikkate alacaktır?
7. Alman hukukunda yer alan; “şirketlerin sadece tahvil ihraç ederek borçlanabileceğini düzenleyen hükmü” dava konusu uyumsuzluk bakımından dikkate alınabilir mi? Çeşitli ihtimallere göre cevaplayınız?
8. Davalının, dava konusu talebin zamanaşımına uğradığı iddiası hangi hukuka göre çözüme kavuşturulacaktır?